

Електронна бібліотека Одеського художнього музею

www.ofam.od.ua

ГЕНОТИП ВОЛЬНОСТІ

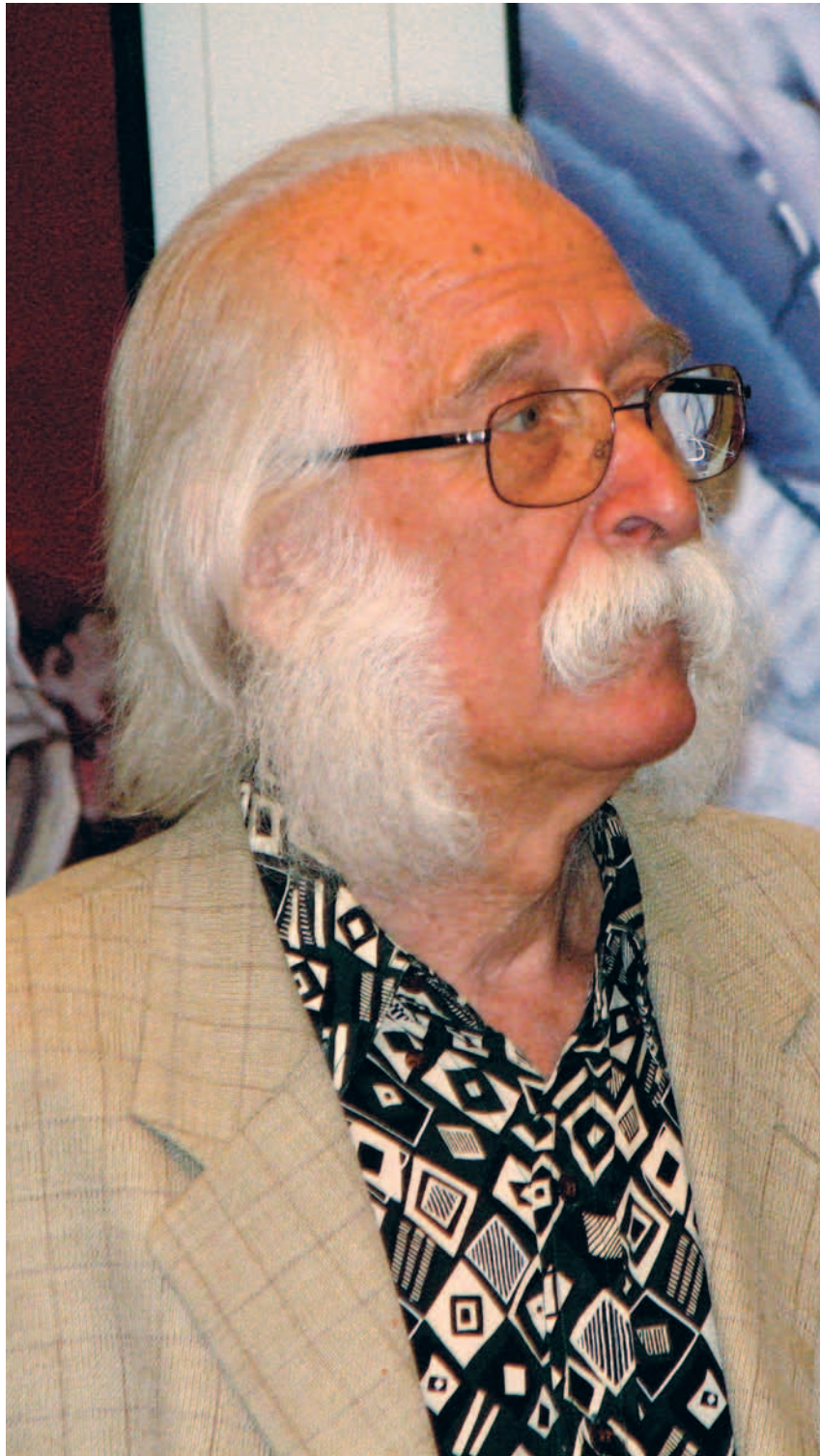
ІВАН МАРЧУК

Передмова

Легенді українського живопису, всесвітньо відомому художникові Івану Марчуку цього року виповнюється 80. Понад півстоліття творчої діяльності, близько 200 монографічних та колективних виставок, сотні тисяч кольорових і монохромних кілометрів його незбагненого пльонтанізму, втілених у тисячах полотен-шедеврів,— то черговий вияв надможливостей людини в мистецтві, у творчості. Втім, роль цього грандіозного творчого набутку генія сучасності виходить далеко за межі мистецького світу. Його картини, де реальне переплітається з ірреальністю, викликають захоплення й здивування,— як творцем, так і землею, що його породила. Долаючи кордони й стереотипи, вони виконують водночас і велику дипломатичну місію, формуючи позитивний імідж України за її межами, утверджуючи місце українців серед пасіонарних націй. Ювілейний рік розпочинається ретроспективною виставкою у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» — «Іван Марчук. Генотип вольності», організованою за сприяння Сергія Тарути. Але півтори сотні представлених тут полотен — це лише невелика частка того, що може показати художник цінителям його творчості. Тому протягом року ці та інші шедеври майстра зустрічатимуть глядачів у виставкових залах як столиці, так і регіонів України. Партнери й організатори ювілейних заходів — Київська міська та Тернопільська обласна державні адміністрації, Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький Арсенал», асоціація «Укргідроенерго», «Український комітет з великих гребель», «Міжнародні авіалінії України», видавництво «Самміт-книга», благодійний фонд «Я вірю в Україну».

Тамара Стрипко, Юрій Кухарчук

Іван Марчук — народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, почесний громадянин міст Києва та Тернополя, член Золотої гільдії Римської академії сучасного мистецтва.

За версією британської газети «The Daily Telegraph» його ім'я віднесене до сотні геніїв людства, які створюють багатовимірний образ сучасного світу і, випереджаючи час, визначають напрямки і перспективи розвитку постіндустріальної цивілізації.

У доробку майстра близько 5000 картин, котрі є на всіх континентах світу. За півстоліття творчої діяльності він провів понад 150 монографічних та 50 колективних виставок. Протягом останніх трьох років полотна художника експонувалися переважно за кордоном (Литва, Німеччина, Польща), виконуючи функцію народної дипломатії: утверджуючи місце України в європейському просторі, а європейського мистецтва у контексті світового.

Це, зокрема, Палац Радзивілів (Литовський художній музей, Вільнюс), галереї Шарлоттенбургу (Берлін), Ружичка та УВУ (Мюнхен), галереї Кордегарда (Варшава), Центрум (Краків).

Майже півстоліття творчість Майстра збудує свідомість глядачів, перетворює дилетантів на шанувальників мистецтва, а мистецтвознавців у мовчазних спостерігачів.

Народився художник 12 травня 1936 року в селі Москалівка Тернопільської області України, в родині відомого на всю округу ткача.

Навчався у Львівському училищі декоративно-прикладного мистецтва імені Івана Труша на відділенні декоративного розпису та на відділенні кераміки Державного інституту прикладного і декоративного мистецтва.

У середині 60-х років минулого століття Іван Марчук приїхав до Києва і саме тут віднайшов власний шлях у мистецькому просторі, котрий дозволив митцю стверджувати «Я — єсмь!».

Далі жорстке протистояння системі, котра нещадно придушувала все, що не вписувалось у догми соціалістичного реалізму. 12 років еміграції (Австралія, Канада, США). З вересня 2001 року після повернення з еміграції майстер постійно живе і працює в Києві.

Представники різних галузей знань намагаються збагнути секрет феномену Марчука і притягальної сили його таланту.

Вплив його полотен на глядача можна порівняти з дією 25 кадру, що передусім діє на підсвідомість. І творить художник полотна, окрім пейзажів і портретів, виключно на підсвідомості. Сам митець говорить про це так: «Наперед я не знаю, що малюватиму. У мене виникає один образ, другий. Рука мене сама веде. Картини мені нібито являються». Марчук винайшов цілком оригінальну техніку «пльонтанізм» (від слова «пльонтати» — плести, переплітати), котра балансує на межі рукотворного і технологічного і через складність філігранного виконання і трудомісткість практично не підлягає повторенню.

В каталозі представлено всі періоди творчості художника.

Із циклу

«Голос моєї душі»

БІЛЯ ДЖЕРЕЛА ЖИТТЯ / NEAR THE SOURCE OF LIFE. 1973
папір / paper, темпера / tempera
60x40

ВІДЛЕТІЛИ ДАЛЕКО ПТАХИ / BIRDS FLEW FAR AWAY. 1977
папір / paper, темпера / tempera
39x29

ІЗ СЕРІЇ «ШЕВЧЕНКІАНА» (ДО ПОЕМИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА «МАРІЯ») / FROM THE SERIES «SHEVCHENKIADA» (TO TARAS SHEVCHENKO'S POEM «MARIYA»). 1983
 картон / cardboard, темпера / tempera
 60x50

ДВОЄ / COUPLE. 1995
полотно / canvas, акрилік / acrylic
101x91

ДИСПУТ МУДРЕЦІВ / SAGES' DISPUTE. 1979
картон / cardboard, темпера / tempera
50x40

ЗАГУБЛЕНІ КВІТИ / LOST FLOWERS. 1995
полотно / canvas, акрилік / acrylic
101x81

ЗАТИХЛІ СТРУНИ / SILENT STRINGS. 1993
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x76

І ВІДКРИЮТЬСЯ ТАЄМНИЦІ / AND MYSTERIES WILL UNVEIL. 1993
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x90

Із циклу
«Цвітіння»

СПОГАДИ ДИТИНСТВА / CHILDHOOD MEMORIES. 1979
полотно / canvas, темпера / tempera
70x80

ЦВІТУТЬ ХРИЗАНТЕМИ / CHRYSANTHEMUMS ARE BLOOMING. 1981
полотно / canvas, темпера / tempera
80x80

ПОЛУМ'Я ЧЕРВОНИХ МАКІВ / FLAMES OF RED POPPIES. 1986
полотно / canvas, темпера / tempera
80x80

Із циклу
«Пейзаж»

ЧАРИ МІСЯЧНОЇ НОЧІ / THE MAGIC OF THE MOONLIT NIGHT. 2005
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x130

НА СТРУНАХ ЛІСУ СОНЦЕ ВИГРАЄ / THE SUN IS SPARKLING AT THE FOREST'S STRINGS. 2010
полотно / canvas, акрилік / acrylic
70x100

ТАК НАСТУПАЄ ВЕСНА / THIS WAY SPRING COMES. 2010
полотно / canvas, акрилік / acrylic
70x100

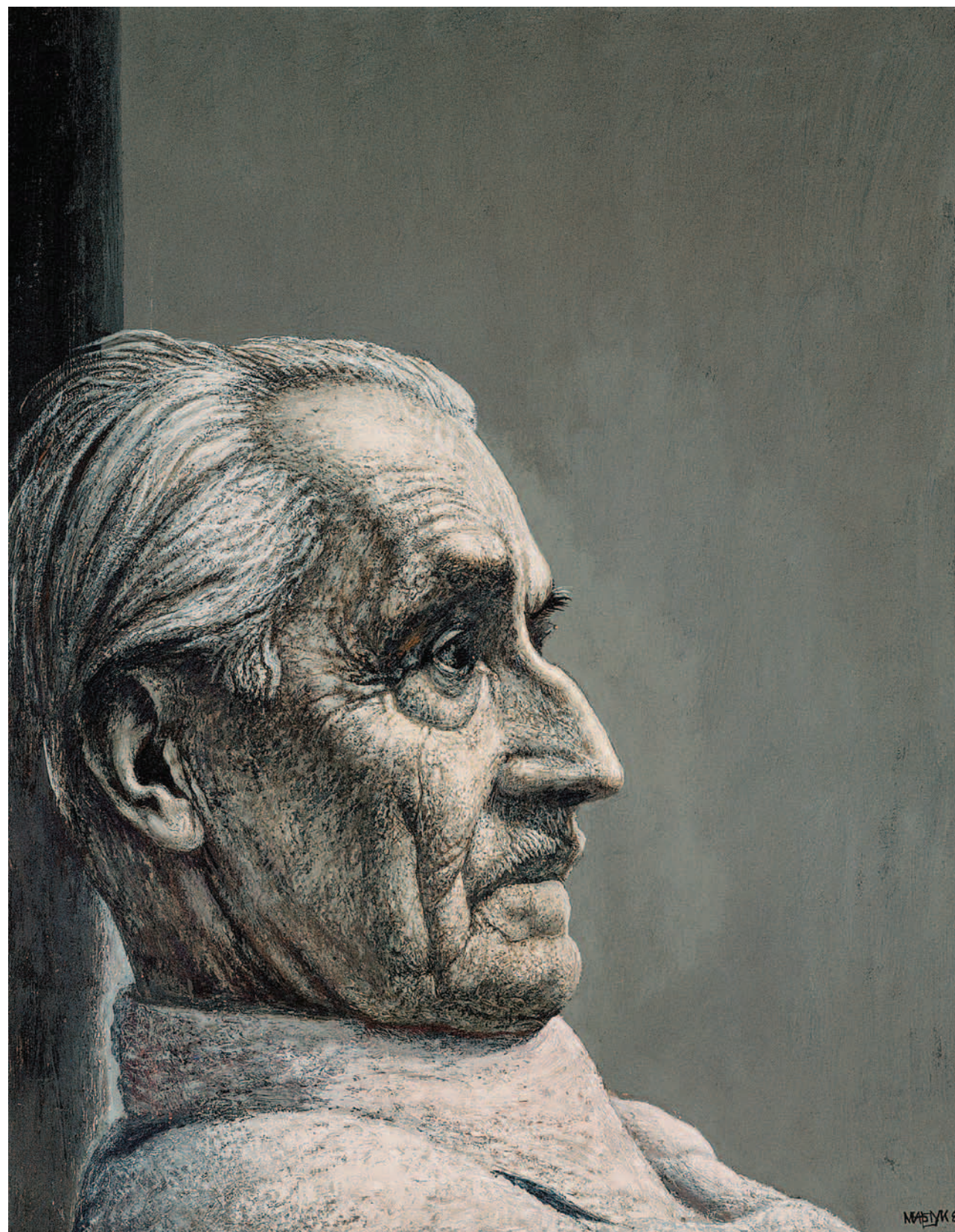

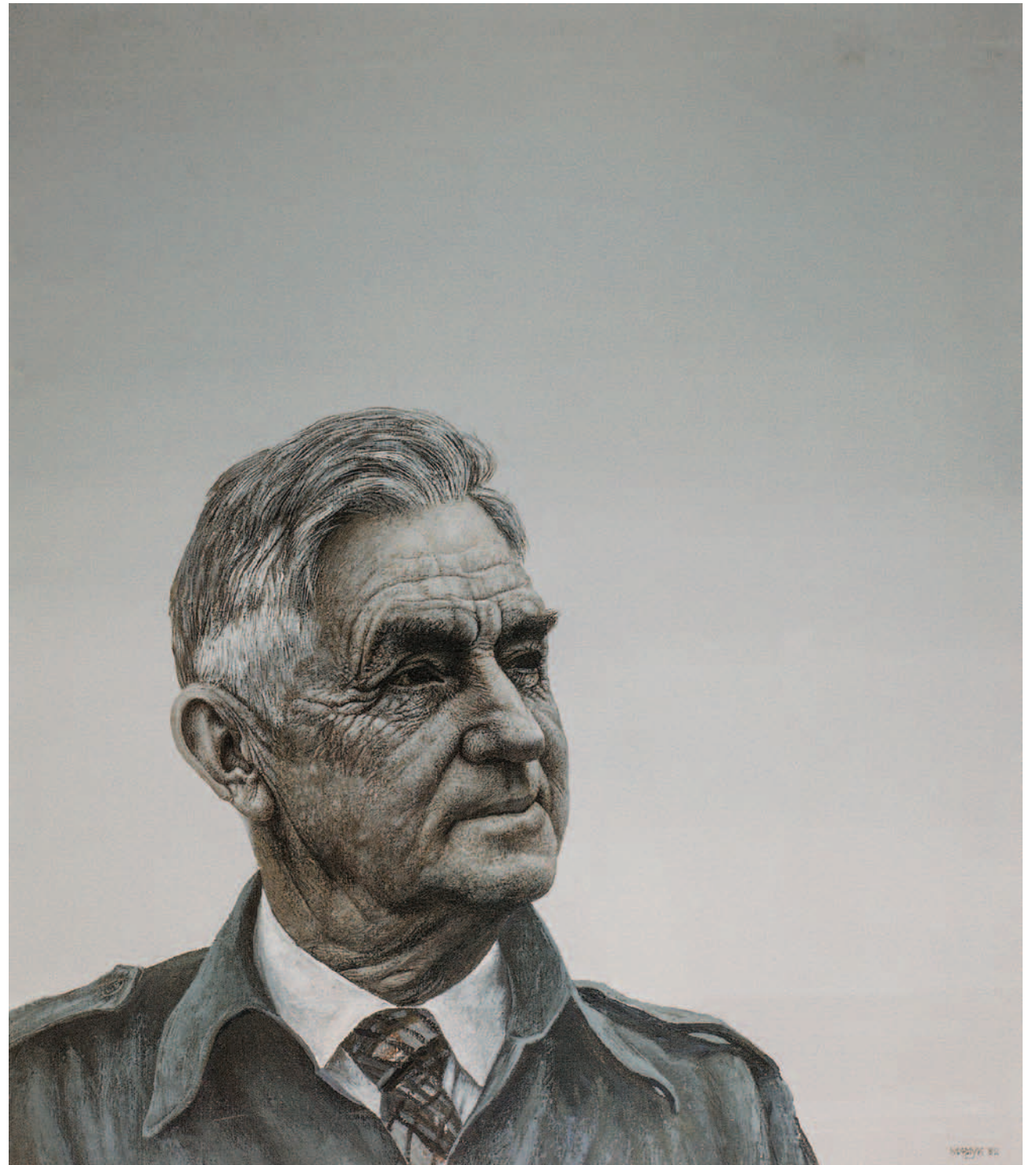
Із циклу
«Портрет»

АКАДЕМІК МИКОЛА АМОСОВ / ACADEMICAN MYKOLA AMOSOV. 1980
полотно / canvas, темпера / tempera
80x64

ХУДОЖНИК РОМАН СЕЛЬСЬКИЙ / ARTIST ROMAN SELSKIY. 1981
картон / cardboard, темпера / tempera
50x40

АКАДЕМІК ОЛЕГ АНТОНОВ / ACADEMICAN OLEH ANTONOV. 1982
полотно / canvas, темпера / tempera
80x64

Із циклу

«Кольорові прелюдії»

ІЗ ЦИКЛУ «КОЛЬОРОВІ ПРЕЛЮДІЇ» / FROM THE SERIES «COLORED PRELUDES». 1990
папір / paper, акварель / water colors
59x46

ІЗ ЦИКЛУ «КОЛЬОРОВІ ПРЕЛЮДІЇ» / FROM THE SERIES «COLORED PRELUDES». 1990
папір / paper, акварель / water colors
59x46

ІЗ ЦИКЛУ «КОЛЬОРОВІ ПРЕЛЮДІЇ» / FROM THE SERIES «COLORED PRELUDES». 1990
папір / paper, акварель / water colors
50x46

Із циклу
«Натюрморт»

БІЛІ ВАЗИ / WHITE VASES. 1993
полотно / canvas, акрилік / acrylic
76x76

А ЩО ТУТ ДІЄТЬСЯ? / WHAT TRANSPIRES HERE? 1994
полотно / canvas, акрил / acrylic
76x76

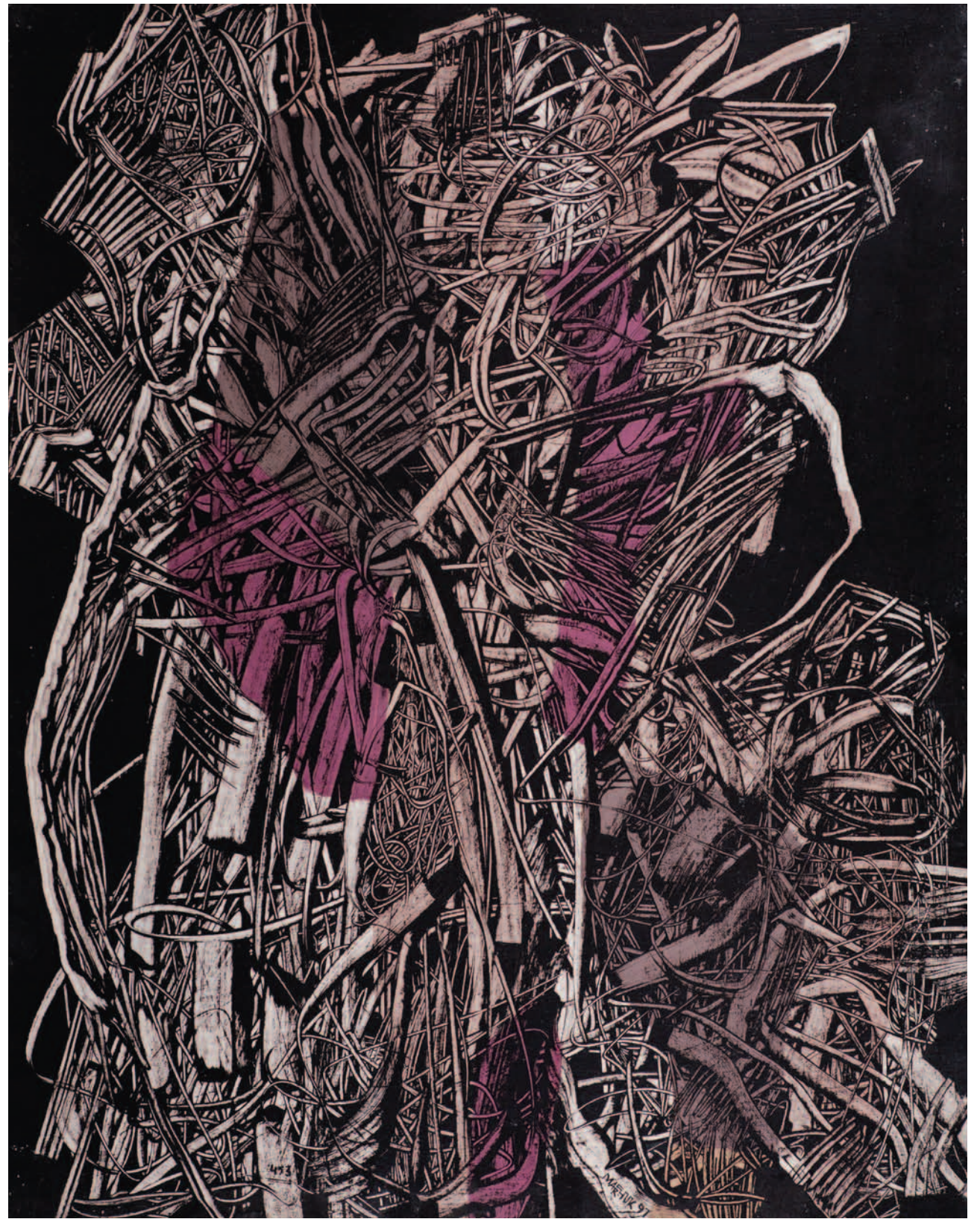

ЗОЛОТА СИМФОНІЯ / GOLDEN SYMPHONY. 1994
полотно / canvas, акрилік / acrylic
90x100

Із циклу
«Нові експресії»

ІЗ ЦИКЛУ «НОВІ ЕКСПРЕСІЇ» / FROM THE SERIES «NEW EXPRESSIONS». 1994-96
папір / paper, акрилік / acrylic
60x48

ІЗ ЦИКЛУ «НОВІ ЕКСПРЕСІЇ» / FROM THE SERIES «NEW EXPRESSIONS». 1994-96
папір / paper, акрилік / acrylic
60x48

ІЗ ЦИКЛУ «НОВІ ЕКСПРЕСІЇ» / FROM THE SERIES «NEW EXPRESSIONS». 1994-96
папір / paper, акрилік / acrylic
60x48

Із циклу

«Біла Планета – 1»

ІЗ ЦИКЛУ «БІЛА ПЛАНЕТА – 1» / FROM THE SERIES «WHITE PLANET – 1». 1998
картон / cardboard, акрилік / acrylic
100x70

ІЗ ЦИКЛУ «БІЛА ПЛАНЕТА – 1» / FROM THE SERIES «WHITE PLANET – 1». 1998
картон / cardboard, акрилік / acrylic
100x70

Із циклу
«Біла Планета – 2»

ІЗ ЦИКЛУ «БІЛА ПЛАНЕТА – 2» / FROM THE SERIES «WHITE PLANET – 2». 2000
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x120

ІЗ ЦИКЛУ «БІЛА ПЛАНЕТА – 2» / FROM THE SERIES «WHITE PLANET – 2». 2000
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x120

Із циклу
**«Виходять мрії
з берегів»**

ІЗ ЦИКЛУ «ВИХОДЯТЬ МРІЇ З БЕРЕГІВ» / FROM THE SERIES «DREAMS OVERFLOW THE BANKS». 2002-2007
папір / paper, акрилік / acrylic
30x24

ІЗ ЦИКЛУ «ВИХОДЯТЬ МРІЇ З БЕРЕГІВ» / FROM THE SERIES «DREAMS OVERFLOW THE BANKS». 2002-2007
папір / paper, акрилік / acrylic
30x24

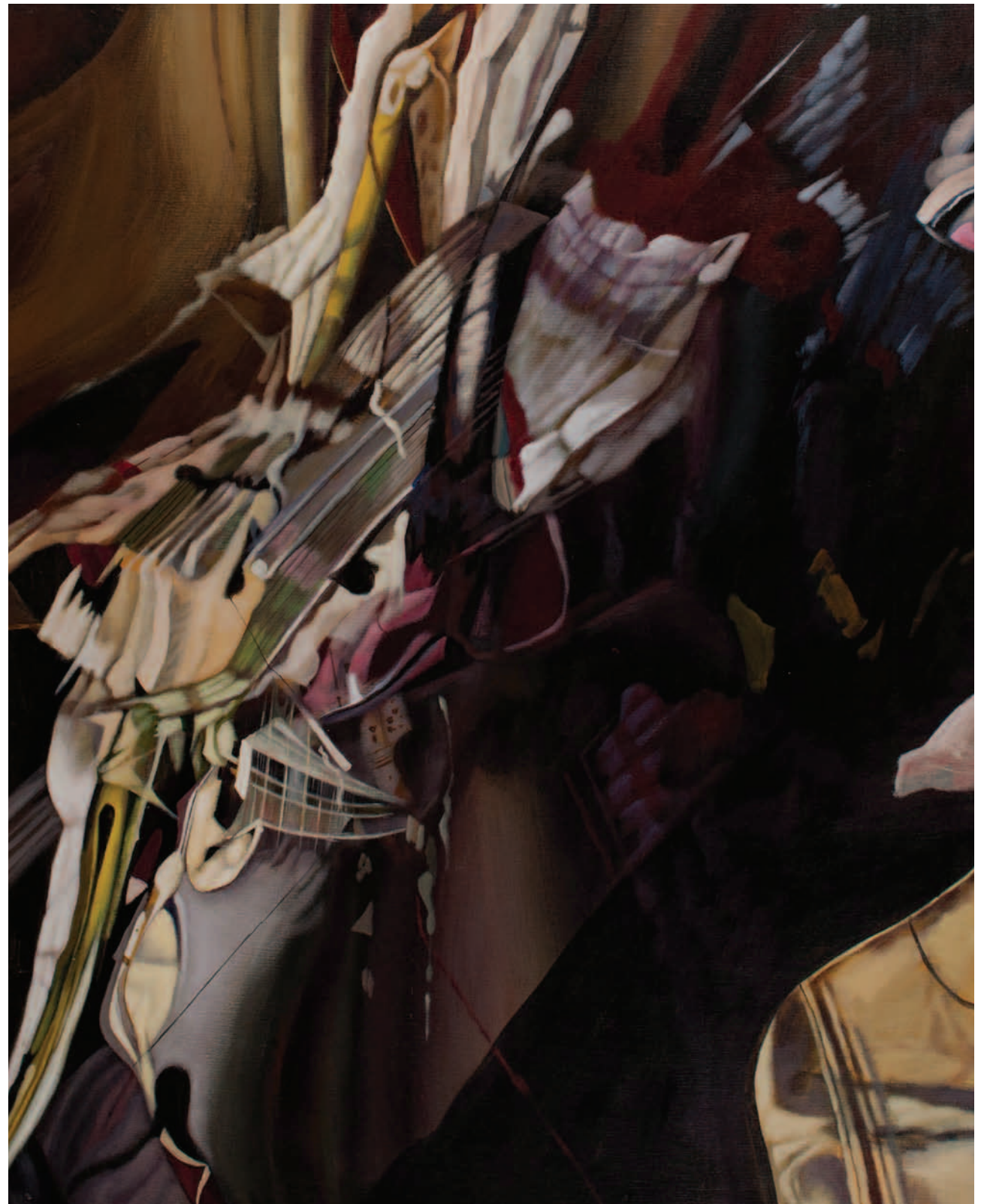

ІЗ ЦИКЛУ «ВИХОДЯТЬ МРІЇ З БЕРЕГІВ» / FROM THE SERIES «DREAMS OVERFLOW THE BANKS». 2002-2007
папір / paper, акрилік / acrylic
30x24

Із циклу
**«Погляд
у Безмежність»**

ІЗ ЦИКЛУ «ПОГЛЯД У БЕЗМЕЖНІСТЬ» / FROM THE SERIES «LOOK AT INFINITY». 2008 – 2013
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x80

ІЗ ЦИКЛУ «ПОГЛЯД У БЕЗМЕЖНІСТЬ» / FROM THE SERIES «LOOK AT INFINITY». 2008 – 2013
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x100

ІЗ ЦИКЛУ «ПОГЛЯД У БЕЗМЕЖНІСТЬ» / FROM THE SERIES «LOOK AT INFINITY». 2008 – 2013
полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x100

An abstract painting featuring a complex composition of bold, expressive brushstrokes. The color palette is dominated by deep reds, dark blues, and blacks, with accents of bright yellow, white, and light blue. The forms are organic and fluid, suggesting a sense of movement and depth. The overall effect is one of intense emotional energy and visual richness.

ІЗ ЦИКЛУ «ПОГЛЯД У БЕЗМЕЖНІСТЬ» / FROM THE SERIES «LOOK AT INFINITY». 2008 – 2013

полотно / canvas, акрилік / acrylic
100x100

На обкладинці зображено фрагмент картини
з серії «Погляд у Безмежність»

полотно, акрилік
100x100